

Un vici solitari de molts valencians

El darrer llibre de Josep Guia, dirigent del Partit Socialista d'Alliberament Nacional i vice-rector de la Universitat de València, ha començat ja a provocar, al poc temps d'editar-se, una forta polèmica. «És molt senzill: digueu-li Catalunya» ha desencadenat la indignació tant de «blaveros» i espanyolistes com d'amplis sectors del nacionalisme polític. Els primers han iniciat, a *Las Provincias*, l'habitual campanya. «¿Ho veieu? ¡Es que són insaciables, aquests catalans!». Els segons titlen Josep Guia de provocador i eixelebrat. Per a ell, senzillament, és «qüestió de dir les coses pel seu nom». La publicació d'aquesta obra arriba en un moment de dur debat entre els distints corrents del nacionalisme al País Valencià, on ja s'han començat a traspuar les primeres tensions. De tot això hem volgut parlar amb Josep Guia.

—*¿Quina és la tesi que defenses a «És molt senzill...»?*

—Tot i que el llibre agafa com a qüestió més cridanera, a la portada, allò que afecta els noms, el moll del llibre és la proposta d'una nova estratègia, basada en el fet que l'alliberament del nostre poble s'ha de dur a terme des del centre cap a la perifèria, des de Barcelona cap a tot el territori nacional català. Barcelona ha d'exercir com a capital, eixamplant la seua àrea d'influència fins a Perpinyà, i fins a Alacant, i fins a Mallorca... i pot fer-ho, perquè en té la potencialitat. Convé que ací comencem a sentir-nos, i a saber que som del Sud, del Sud respecte a una nació que es perllonga cap al Nord. El sud nostre, el dels catalans, som nosaltres, els valencians. El tema fonamental del llibre és l'estratègia centre-perifèria —la que han emprat totes les nacions oprimides en lluita pel seu alliberament—, i la qüestió de quina és la capital, on som situats, quina orientació tenim...

—*¿I no creus que tot això, ara, es pot considerar una provocació, que pot crear un refús en molts àmbits socials i culturals valencians no especialment «anticatalanistes»?*

—No és només una provocació, és

Josep Guia, militant destacat de l'independentisme català, dirigent del PSAN i de l'MDT, acaba de publicar un llibre on recull algunes tesis que ja han provocat una forta polèmica. Segons ell, «no ha estat una provocació, es tracta d'un programa d'acció».

Fúlvia Nicolàs

un programa d'acció. Revulsiu, provocatiu, però en la mesura en què pot provocar canvis en les rutines de molta gent. Pel que fa al refús d'alguns sectors de la nostra societat, crec que es tracta d'un refús provocat i esperonat, que apareix també en dir «Països Catalans» —una denominació que no m'agrada—, i per parlar de «llengua catalana», i per introduir el «valenciano» a les escoles... Aquest ressort apareix en moltes ocasions, i si la tàctica fos evitar-lo, més ens valdria renunciar a expressar-nos en català, i renunciar a la nostra senyera de les quatre barres, que també desvetla el ressort anticatalà. No és bo renunciar, i posats a pensar així, és millor dir les veritats, que sempre són revolucionàries, o almenys son profilàctiques, o, si més no, són veritats. Posats a dir que hi ha gent que s'espanta, el ben cert és que s'espanten igual en sentir «Països Catalans» que en sentir «Catalunya». Anomenar Catalunya això que fins ara hem dit Països Catalans, el conjunt territorial del País Valencià, el Principat i les Illes, és una nova terminologia que respon a una nova estratègia.

—*També en mitjans nacionalistes s'ha interpretat el teu llibre com una provocació, una provocació que pot posar en perill una tasca de molts anys i molts esforços pel redreçament polític i cultural del País Valencià.*

—Si els nacionalistes més moderats ho consideren perillós, estan equivocats. Ací no hi ha més perill que l'estat capitalista espanyol i francès, els enemics són els ocupants, i prou. Els

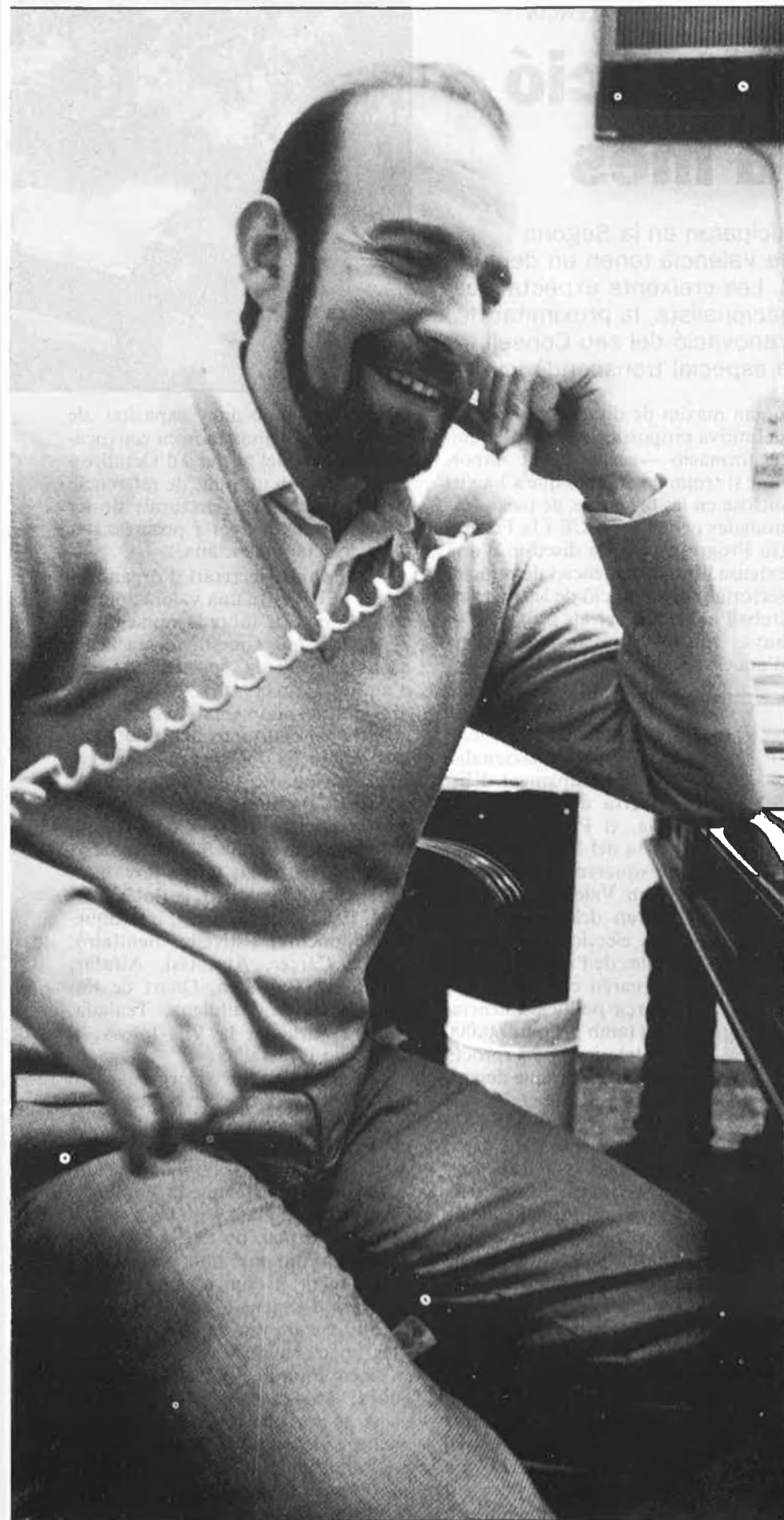
independentistes tractem d'obrir camí, d'accelerar el pas, d'estirar la corda... Ja faig la previsió que, a partir d'ara, molta gent que s'espantava de dir «Països Catalans» començarà a dir: «Catalunya no, és massa fort, però potser Països Catalans ja està bé...». Però això és un efecte secundari, l'efecte principal és que prosperarà el mot Catalunya en la nova accepció territorial, com de fet ja està prosperant, i ho hem comprovat, al nord, en els actes de presentació del llibre.

Els nacionalistes moderats saben que la veritat és una altra que la que ells diuen, però l'amaguen. Crec que cada valencianista és un catalanista emboscat, que el catalanisme és el vici solitari i clandestí de molts valencians, que n'hi ha molts que saben que ací no hi ha més explicació nacional que la nacionalitat catalana, però no ho diuen, no actuen d'acord amb aquest convenciment. Però el problema de les coses que no es diuen és que al remat acaben no existint, i això és el que podria passar amb el fet de la realitat nacional catalana de Vinaròs cap avall. I ara som en un moment de retrocés, cada vegada hi ha menys consciència d'unitat, precisament per l'ús i abús de muntatges «valencians» o «valencianers», amagant sistemàticament la nostra identitat nacional, cultural i lingüística catalana.

—*¿I aquest canvi de nom i d'orientació que proposes no es pot interpretar com una fugida endavant?*

—Anar endavant sí que és, però no fugint, sinó marcant camí. Ja et dic que cal estirar de la corda, i això fem nosaltres, que ja n'hi ha molts que aniran posant vaselina perquè no es trenque, aquesta és una fauna que no s'acaba mai.

Crec que, en qualsevol cas, dir «Catalunya» en comptes de «Països Catalans» no presenta tantes diferències, i, d'altra banda, la nova terminologia no es planteja com una contradicció amb l'anterior, sinó com una continuació. Crec que els esforços que s'han fet anteriorment són vàlids, i açò nou s'acumula a tot allò.

«Vull fer una menjada de cor».

—*Dius que la pedra molar sobre la qual bastir l'alliberament nacional no és la llengua, ni el territori, ni els deu milions de pobladors... no són les formes de vida, no són les divisions político-administratives... ¡t'has carregat tota la teoria clàssica de les nacions!*

—La «pedra molar» sobre la qual bastir l'alliberament nacional són, o som, els habitants d'aquest territori que tenim consciència nacional catalana. No sé quants en som, però no hi ha dubte que són molt més nombrosos a la Catalunya Central que no pas a la perifèria. I el llibre parla de l'estratègia centre-perifèria, la que han emprat totes les nacions oprimides en lluita pel seu alliberament. Val a dir que les nacions es refan des d'on hi ha més elements resistents, individus amb consciència nacional. No volia fer cap teoria de les nacions, tampoc.

Pel que fa als valencians, tenim encara moltes coses que explicar-nos sobre nosaltres mateixos. Encara no hi ha res ferm i segur, ni tan sols està solucionada la nostra adscripció nacional. Si no ho està, això és com un gresol on el material encara està en abullició, i aleshores, s'han de dir les veritats, les propostes, que han de portar-nos a la nostra veritable adscripció nacional. Això, als joves, als quals està adreçat aquest llibre, no els ho podem amagar. Ara ens convé, també, que el nucli, el centre, la Catalunya Central, esdevinga conscient de la nostra necessitat. Supose que sí que arribaran a assumir el paper que els toca, perquè per a ells ha de resultar atractiu que Catalunya arribi més enllà del que són les quatre províncies actuals de l'administració espanyola, i, en aquest sentit, el nom també ajudarà a fer la cosa. I parlant de noms, jo vull ser un català «de primera», no de segona, no d'una perifèria innominada..., convé que els mateixos noms s'adrecen a tots. Catalunya és un nom que emociona, que té una tradició... a mi, personalment, això de «País Valencià» no m'ha emocionat mai, en cap context. No és un nom que vincule sentimentalment, com tampoc ho és «Països Catalans»...

—*Conec molta gent jove que, en llegir aquest llibre, i sobretot, el discurs final, dirà que li sembla una «menjada de coco»...*

—No vull fer una «menjada de coco», vull fer una «menjada de cor», que és una altra cosa. D'aquestes, algunes duren tota la vida. □

JORDI VICENT